

NHH

Arbeidsmarkedsundersøkelsen 2013

Sammendrag av hovedfunn

Spørsmål rundt undersøkelsen kan rettes til Seksjon for utredning og kvalitetssikring på epost suks@nhh.no eventuelt til seksjonsleder Kjetil S. Larssen (kjetil.larssen@nhh.no, tel: 55 95 97 15 / 986 79 683).

NHHs arbeidsmarkedsundersøkelse er en årlig måling av hvordan høyskolens kandidater blir tatt i mot i arbeidsmarkedet og hvordan kandidatene vurderer sin egen utdanning. Undersøkelsen er en integrert del av arbeidet med å sikre at NHHs studier forblir relevante og attraktive valg for studenter og for arbeidsmarkedet.

I dette sammendraget presenteres enkelte nøkkeltall og hovedfunn fra undersøkelsen med fokus på jobbsituasjon og lønnsforhold for nyutdannede NHH-kandidater.

Arbeidsmarkedsundersøkelsen 2013 er sendt ut til 428 nyutdannede siviløkonomer og 56 kandidater fra NHHs internasjonale Master of Science-programmer som ble uteksaminert våren 2013. Undersøkelsen var aktiv i perioden 16. desember 2013 til 23. januar 2014. Det kom inn 278 svar, noe som gir en total svarprosent på 53,7 prosent (tabell 1). Svarinngangen var henholdsvis 51,9 prosent og 64,3 prosent blant siviløkonomene og de internasjonale studentene.

Bakgrunnsdata

1 - Bakgrunnsdata				
År	2013	2012	2011	2010
Svarprosent	53,7	80,5 [#]	67,2	69,2
Kjønnfordeling (% kvinner)	44,6	39,2	34,3	36,4
Gjennomsnittsalder	27,3	25,2	26,0	25,9

[#] = undersøkelsen ble i 2012 kun sendt til et utvalg av kandidatene

2 - Nasjonalitet				
År	2013	2012	2011	2010
Norsk	78,8	88,3	90,5	87,4
Nordisk	1,1	4,9	0,9	0,4
Europeisk	7,1	5,6	5,7	6,7
Annet	13,1	5,1	2,8	5,5

3 – Fordypningsområde Master				
År	2013	2012	2011	2010
Finansiell økonomi	37,7	36,8	39,3	40,8
Økonomisk styring	18,7	24,4	19,4	18,5
Samfunnsøkonomi	4,0	5,2	3,8	7,1
Økonomisk analyse	1,6	1,9	5,8	2,5
Strategi og ledelse	11,9	14,4	14,1	8,4
Markedsføring og konk.analyse	-	0,5	2,4	2,9
Marketing and Brand Management	8,7	1,9	1,0	4,2
International Business	8,7	8,6	5,8	12,6
Energy, Natural Resources and the environment	8,7	6,2	8,3	2,9

Det er ikke avdekket systematiske skjevheter i respondentgruppen i forhold til populasjonen når det gjelder kjønn eller alder. Internasjonale studenter er noe, men ikke dramatisk overrepresentert i utvalget. Respondentenes masterprofiler gjenspeiler stort sett populasjonen. Svarprosenten er noe lavere enn tidligere, men antas å være stor nok til å gi et realistisk bilde av situasjonen på arbeidsmarkedet for nyutdannede NHH-kandidater.

Arbeidsmarkedet

Arbeidsmarkedet fortsetter å ta godt i mot NHHs kandidater. 92,3 prosent oppgir arbeid som sin hovedbeskjeftigelse per 15. desember (tabell 4 – Relevant og ikke-relevant arbeid). Dette er en liten nedgang i forhold til 2012 og 2011 hvor henholdsvis 94,0 prosent og 92,9 prosent var i arbeid. Nærmere undersøkelser viser at flere av kandidatene som oppgir å studere videre er i betalte stipendiatstillinger ved NHH eller andre institusjoner, så andelen i arbeid er således enda noe større enn tallene gir uttrykk for.

Det er imidlertid en økning i kandidater som oppgir å ha ikke-relevant arbeid i forhold til utdannelsen. «Annet»-kategorien inneholder både arbeidssøkere, kandidater som er på lengre reiser, arbeider frivillig og annet.

4 - Hovedbeskjeftigelse 15. desember				
År	2013	2012	2011	2010
Relevant arbeid	86,6	90,7	90,6	86,1
Ikke-relevant arbeid	5,7	3,3	2,3	4,2
Videre studier ved NHH	1,1	3,3	2,3	2,5
Andre studier	1,1	0,9	1,4	2,5
Permisjon fra jobb for å studere	0,0	0,5	0,0	0,0
Førstegangstjeneste	0,0	0,0	0,0	0,0
Annet	6,5	1,4	3,3	4,2

Mer enn tre fjerdedeler av studentene fikk jobb før de var ferdig med studiene på NHH. Etter et veldig godt år i 2012 er vi i 2013 tilbake på nivå med 2011 (tabell 5).

5 - Fikk du jobb før du var ferdig med studiene? (%)				
År	2013	2012	2011	2010
Ja	75,9	80,8	75,9	70,6
Nei	24,1	19,2	24,1	29,4

Flere av de som oppgir ikke å være i jobb, har heller ikke søkt arbeid. Kandidatene bes derfor også om å besvare hvorvidt de anser sin situasjon å være hovedsakelig arbeidsledig. Etter et veldig godt år i 2012 er vi i år tilbake på nivå med de foregående årene. Litt over fem prosent av kandidatene anser seg som arbeidsledig etter seks måneder. Om vi isolerer de som har søkt jobb, men som ikke er i arbeid eller studerer videre står vi igjen med 2,7 prosent av kandidatene. Dette er på nivå med 2011 og 2010.

Kandidater som oppgir å være arbeidsledig, fordeler seg jevnt på studentkategorier og på profiler.

6 – Arbeidsledighet				
År	2013	2012	2011	2010
Anser seg hovedsakelig som arbeidsledig	5,4	2,8	4,7	5,5
Objektiv arbeidsledighet #	2,7	0,9	2,3	2,9

= Kandidater som har søkt jobb, men som verken har relevant jobb, ikke-relevant jobb, og som ikke studerer videre.

Destinasjoner

En overveiende majoritet (86,6 prosent) av NHHs kandidater finner sin første jobb i privat sektor. De viktigste bransjene har tradisjonelt vært innen revisjon, bank/finans og konsulentvirksomhet (tabell 7). Andelen for denne gruppen som helhet er imidlertid synkende de siste årene. Ser man nærmere på tallene, finner man at mens andelen som finner jobb innen revisjon og bank/finans er synkende, så har konsulentbransjen økt i samme periode. De resterende kandidatene finner jobb i mange ulike bransjer, med olje/gass-bransjen som den største. Olje/gass- og energibransjen er nå samlet like stor som revisjon og større enn bank/forsikring/finans.

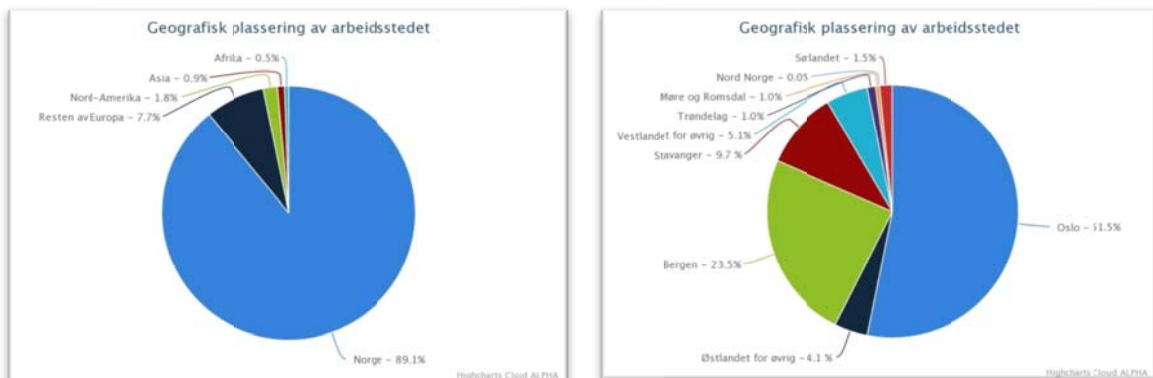
Det er gledelig å konstatere at NHH-kandidatene tilsynelatende fortsatt får relevante jobber selv når tradisjonelt viktige rekrutteringsarenaer ansetter færre.

7 - Bransje (%)									
År	2013			2012			2011		
Kjønn	Alle	K	M	Alle	K	M	Alle	K	M
Revisjon	15	18	12	21	16	25	21	18	12
Konsulent	27	21	33	21	19	22	20	16	22
Bank/Forsikring/Finans	10	10	11	16	12	19	21	15	25
Sum Revisjon/konsulent/Bank	52	49	56	58	47	66	62	49	69
Offentlig administrasjon	5	6	5	7	10	4	5	3	7
IT/Tele	4	4	5	3	3	3	2	3	2
Industri	2	1	2	4	1	5	4	9	2
Olje/gass	10	13	8	9	10	9	10	13	7
Transport/shipping	5	3	7	3	3	3	3	1	3
Handel	1	1	1	2	3	2	1	0	2
Undervisning/forskning	1	2	1	2	1	2	2	1	2
Media	2	0	3	2	1	2	3	4	2
Energi (utenom olje/gass)	4	3	6	3	5	1	3	3	2
PR/Markedsføring/reklame	4	7	2	3	8	0	-	-	-
Ideell/interesseorganisasjon	0	1	0	3	5	1	-	-	-
Annet	8	11	5	3	3	3	4	7	1

Endringene i bransjer gjenspeiles også i hvilke stillinger NHH-kandidatene ansettes i (tabell 8). Vi finner at en synkende andel blir ansatt som revisor, mens andelen konsulenter/rådgivere er stadig økende. Den øvrige fordelingen er stabil over tid.

8 – Stillingsstittel				
År	2013	2012	2011	2010
Leder	1,8	3,6	1,6	1,5
Mellomleder	4,5	4,2	3,7	4,5
Konsulent/rådgiver	42,0	39,6	28,2	63,2
Saksbehandler	3,1	2,1	3,2	
Megler/analytiker	8,0	6,8	10,6	
Revisor	11,6	19,3	18,1	
Controller	4,5	3,6	6,0	
Trainee	18,3	16,1	18,6	24,9
Student	0,0	0,5	0,0	1,0
Annet	6,3	4,2	9,6	5,0

Figur 1 og 2 – Geografisk plassering av arbeidsstedet

Ni av ti NHH-kandidater finner arbeid i Norge, og da hovedsakelig i Oslo, Bergen og Stavanger, som til sammen fanger opp 85 prosent av kandidatene (se figur ovenfor). Resten fordeler seg hovedsakelig på resten av Øst- og Vestlandet, og det er svært få kandidater som oppgir å ha fått jobb i Midt- og Nord Norge.

De kandidatene som har tatt jobb i utlandet er hovedsakelig stasjonert i Europa.

Lønn

Kandidater fra NHHs masterprogram mottar generelt en høy startlønn, og det er ingen endringer i dette bildet.

Det har siden forrige arbeidsmarkedsundersøkelse vært en økning både i grunnlønn for NHH-kandidater – målt både som median og gjennomsnitt (tabell 9)¹.

9 – Brutto grunnlønn pr år				
År	2013	2012	2011	2010
Gjennomsnitt	445 311	431 868	421 936	401 968
Endring i gjennomsnitt (%)	3,1	2,3	4,9	3,1
Median	440 000	420 000	415 000	400 000
Endring i median (%)	4,8	1,2	3,7	5,5

93,3 prosent av NHHs kandidater oppgir å ha ekstraintekter eller dekkede goder som del av sin kompensasjon. Mens gjennomsnittsverdien av disse godene har steget noe igjen etter fjorårets nedgang, har medianverdien sunket betydelig. Gjennomsnittsverdien trekkes opp av enkelte svært høye verdier. Selv om også kandidater ansatt i Norge har høye tillegg utenom grunnlønn, ser vi at enkelte kandidater ansatt i utlandet har en lønnsstruktur med lav grunnlønn og svært høye variable tillegg som medvirker til dette.

10 – Bruttoverdi av ekstraintekter og goder				
År	2013	2012	2011	2010
Gjennomsnitt	75 677	70 899	86 778	84 372
Endring i gjennomsnittet (%)	6,7	-18,3	2,9	24,3
Median	59 200	72 000	69 000	50 000
Endring i median (%)	-17,7	4,3	0,8	-19,3

Utviklingen beskrevet over gjenfinnes i en forsiktig økning i total lønn inkludert bonus, overtid og goder (tabell 11).

11 – Total lønn, inkludert bonus, overtid og goder				
År	2013	2012	2011	2010
Gjennomsnitt	507 454	502 767	508 714	486 340
Endring i gjennomsnitt (%)	0,9	-1,1	4,6	6,3
Median	492 000	492 000	484 000	450 000
Endring i median (%)	0,0	1,6	7,6	2,0

¹ Lønn for kandidater ansatt i utlandet er justert for prisnivå i tråd med Verdensbankens indekser. <http://siteresources.worldbank.org/ICPINT/Resources/icp-final-tables.pdf>

